

Rada Programowa Radia Zachód S.A.

103 i 106 fm

radio zachód

Zielona Góra, 7 kwietnia 2026 r.

Odpowiedź Rady Programowej Radia Zachód S.A. (w likwidacji) na wniosek Lubuskiego Oddziału Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich

Rada Programowa Radia Zachód S.A. dziękuje Lubuskiemu Oddziałowi Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich za przekazaną skargę ws. programu „Poranny Gość Radia Zachód” z 16 marca 2026 r. i uznaje wagę podjętej w niej kwestii dotyczącej sposobu realizacji ustawowych obowiązków nadawcy publicznego, w szczególności w zakresie udziału w debacie publicznej oraz kształtowania opinii publicznej w audycjach publicystycznych. Rada podkreśla, że obowiązki te muszą być wykonywane z poszanowaniem prawa, również z uwzględnieniem konstytucyjnych gwarancji wolności słowa oraz pluralizmu debaty.

Rada dostrzega zasadność części podniesionych zarzutów, w szczególności dotyczących wrażliwości materii, jaką jest publiczne postulowanie działań pozostających poza obowiązującym porządkiem prawnym. Tego rodzaju opinie, nawet jeśli są uzasadniane wyjątkowością sytuacji oraz podparte autorytetem nauki, wymagają od dziennikarzy prowadzących rozmowy publicystyczne szczególnej czujności oraz reakcji zapewniającej odbiorcy możliwość właściwej oceny ich znaczenia i konsekwencji.

Jednocześnie Rada uznaje za konieczne podkreślenie, że istotą programu publicystycznego jest prezentowanie zróżnicowanych stanowisk w sprawach ważnych społecznie, także takich, które budzą kontrowersje i są przedmiotem sporu w przestrzeni publicznej. Wypowiedzi gościa audycji z 16 marca 2026 r. nie miały charakteru odosobnionego, lecz wpisują się w szerszą debatę dotyczącą funkcjonowania państwa w sytuacjach kryzysowych i sporów wokół praworządności.

W odniesieniu do zarzutów szczegółowych Rada wskazuje, że:

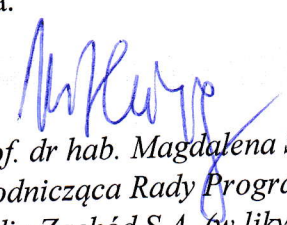
1. **W zakresie art. 18 ust. 1 Ustawy o radiofonii i telewizji** – wypowiedzi gościa stanowiły wyraz jego opinii, formułowanej w kontekście oceny sytuacji państwa oraz w odwołaniu do argumentacji obecnej w debacie publicznej. Rada zauważa, że prowadzący rozmowę niejednokrotnie konfrontował opinie gościa poprzez przedstawienie stanowiska odmiennego („są różne opinie”, „opozycja zwraca uwagę”, „zarzuca się”, „ale prawda jest taka, że...”), co mieści się w standardzie rozmowy publicystycznej.
2. **W zakresie zarzutu naruszenia zasad konstytucyjnych** – zasada legalizmu nie została zakwestionowana ani przez prowadzącego, ani przez gościa. Dyskusja dotyczyła

raczej problemów związanych z praktycznym funkcjonowaniem tej zasady w sytuacjach spornych i ocenianych przez uczestnika rozmowy jako kryzysowe. Doktryna prof. Wojciecha Sadurskiego, którą przywołał gość audycji, została określona opisowo: „nie można działać na szkodę państwa”, a nie – jak niedokładnie zacytowano we wniosku: „stanu bezprawia nie można zwalczyć środkami prawnymi”.

3. **W zakresie misji publicznej (art. 21 Ustawy o radiofonii i telewizji)** – Rada nie stwierdza naruszenia zasad pluralizmu i bezstronności. Program umożliwił prezentację stanowiska gościa oraz jego konfrontację z innym punktem widzenia. Jednocześnie Rada podkreśla, że odpowiedzialność za słowo pozostaje kluczowym elementem działalności mediów publicznych i powinna być realizowana równolegle z konstytucyjnie gwarantowaną wolnością wypowiedzi.

Rada zwraca uwagę, że współczesna debata publiczna – szczególnie w warunkach silnej polaryzacji – stawia dziennikarzy przed trudnym dylematem wyznaczania granic dopuszczalnej ekspresji poglądów oraz reakcji na wypowiedzi kontrowersyjne. Z jednej strony istnieje obowiązek reagowania na treści, które mogą być interpretowane jako podważanie porządku prawnego, z drugiej – należy unikać ograniczania debaty poprzez nadmierną ingerencję. W tym kontekście Rada uznaje, że zachowanie prowadzącego nie stanowiło rażącego naruszenia standardów dziennikarskich, choć wskazuje na potrzebę większej stanowczości w moderowaniu wypowiedzi dotyczących kwestii fundamentalnych dla porządku konstytucyjnego.

Jednocześnie Rada wyraża zaniepokojenie zjawiskiem wykorzystywania instrumentów prawnych w sposób mogący prowadzić do wywoływania efektu mrożącego wobec uczestników debaty publicznej (tzw. SLAPP – strategic lawsuits against public participation). W praktyce działania typu SLAPP szczególnie dotyczą dziennikarzy zajmujących się tematami o istotnym znaczeniu społecznym, w tym funkcjonowaniem instytucji publicznych, praworządnością czy działalnością osób pełniących funkcje publiczne. Złożenie przez Lubuski Oddział Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich jednocześnie dwóch wniosków do dwóch różnych instytucji w sprawie rozmowy publicystycznej, która nie wywołała szerszego odzewu społecznego, wydaje się działaniem nadmiarowym, a sam fakt procedowania tych skarg może skutkować ograniczeniem aktywności dziennikarzy, autocenzurą oraz zniechęceniem do podejmowania trudnych tematów. W ocenie Rady takie działanie nie służy ochronie wolności mediów oraz bezpieczeństwu wykonywania zawodu dziennikarza.

prof. dr hab. Magdalena Steciąg
Przewodnicząca Rady Programowej
Radia Zachód S.A. (w likwidacji)